

Fortsættelse af første Behandling af:

Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 70 af 29. Marts 1924 om Oprettelse af en Valutacentral.

Mødet hævet Kl. 4¹⁰.

5te Møde.

Torsdag den 22. Maj Kl. 1^{1/2}.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 70 af 29. Marts 1924 om Oprettelse af en Valutacentral.

Forhandlingen genoptoges.

Schovelin: Naar vi allerede i Gaar kunde paabegynde Forhandlingen om en Sag, der i Forgaars sent paa Eftermiddagen var blevet afgjort ovre i det andet høje Ting, er det jo et smigrende Vidnesbyrd om vore hurtige Hoveder og vor Lethed til at sætte os ind i Sagerne. Naturligvis er det klart, at vi alle ønsker, saa vidt muligt, at forkorte Sommersamlingen — maaske vilde Befolkningen sætte endnu større Pris paa, at vi satte os grundigt ind i Sagerne. Saa meget mere hylder vi fra vor Side den Betragtning — jeg kan ikke noksom betone det —, som det er vort alvorlige Ønske, at denne Rigsdagssamling ikke gaar til Ende, uden at der er truffet valutagavnlige Foranstaltninger. Selve den foreliggende Situation, skabt som den er af Folketingets Opløsning, Valgkampen, Valget og hvad deraf fulgte, stiller i saa Henseende Krav til Rigsdagen, som ikke ret vel lader sig overhøre. Jeg deler ikke den, synes det mig, overdrevne Optimisme, som kom til Orde fra det ærede 3die Medlem for 4de Kreds (Madsen-Mygdal) i den lange Tale, han holdt i Gaar paa sit Partis Vegne, og hvorved dette har skudt de ekstreme Standpunkters Mand frem i første

Række. Den ærede Ordfører for Venstre syntes at mene, at egentlig var alt nu, som det burde være, Kronekursen var stabil, man kunde oven i Købet vente sig, at den vilde stige, Nationalbanken førte en i saa Henseende forstandig Politik, alt var saare vel, og han tilskrev det for en Del det lille Lovforslag, som i Slutningen af forrige Rigsdagssamling blev gennemført af det Ministerium, hvoraf han var et mere eller mindre indflydelsesrigt Medlem, nemlig Loven om en Valutacentral. Det ærede Medlem udtalte sin Overraskelse over, at Loven havde haft en saa gavnlig Virkning. Naa ja, Lykken kan jo af og til være bedre end Forstanden, og blind Høne kan ogsaa finde et Korn. Men det vilde dog vistnok være en falsk Beroligelse, hvis man af den tilsyneladende Succes, som Valutacentralen har haft, vilde slutte, at nu var alt vel forvaret. Jeg vil tillade mig at hævde, at Valutaproblemet endnu ligger uløst og dermed ogsaa de andre store samfundsvigtige Problemer, som staar i Sammenhæng med Valutaproblemet. Der er i saa Henseende ved denne Lejlighed talt mange Ord om Forholdet mellem Valutaproblemet og en gunstig Handelsbalance, og hvad det ærede 3die Medlem for 4de Kreds sagde herom, er sikkert i og for sig teoretisk uangribeligt. Men naar den populære Opfattelse forbinder disse to Problemer, saa er der et vist sundt Instinkt deri. Valutaproblemet har nemlig afdækket et andet lige saa vigtigt, ja maaske endnu vigtigere Problem, nemlig Spørgsmaalet om en ligelig Handelsbalance, Spørgsmaalet om, hvorledes et Erhvervssamfund bør regulere sit Udenrigs-Handelsbudget. Og medens det nu ganske vist er saa — ingen kan bestride det —, at et sundt Pengevæsen ikke lader sig rokke af en daarlig Handelsbalance, saa er det paa den anden Side saaledes, at naar en Valuta er en Papirvaluta, ikke længere har Guldindløselighed, saa kompliceres Valutaproblemet med en daarlig Handelsbalance og omvendt, der er en vis Vekselvirkning til Stede. Det er derfor i og for sig ikke af stor praktisk Interesse at beskæftige sig med, hvad der i saa Henseende er Aarsag, og hvad der er Virkning. Foranstaltninger, der gaar den Omvej — jeg kan meget godt acceptere Udtrykket: Omvej — at ville bedre Landets Handelsbalance, har derfor ogsaa det konservative Partis naturlige Sympati. Men hvad vi maa kræve, afgjort kræve, er dette, at de Foranstaltninger, der gennemføres, er effektive. Befolkningen er Gang paa Gang blevet skuffet, og værre